

**25-26. КЛИМАТТЫҢ АДАМ
ӨМІРІ МЕН ОНЫҢ
ШАРУАШЫЛЫҒЫНА
ТИГІЗЕТІН ӘСЕРІ.
АГРОКЛИМАТТЫҚ ҚОРЛАР**

ШАҢДЫ АТМОСФЕРАЛЫҚ

ҚҰБЫЛЫСТАР:

? Қуаңшылық

? Аңызак

? Үсік

? Көктайғақ

? Шанды дауылдар

АҢЫЗАҚ ЖЕЛ

- ? Жаз өте ыстық
- ? Құмның беті 60-70°C-қа дейін қызады
- ? Күшті қызған ауа
- ? Ыстық құрғақ жел
- ? Аңызак желдердала зонасында жылына 5-10 күн, шөлейт зонасында 40 күн, Қызылқұмда 100 күн болады.

Қуаншылық

?Қазақстан
жерінде 20

жылда 4 р
болады.

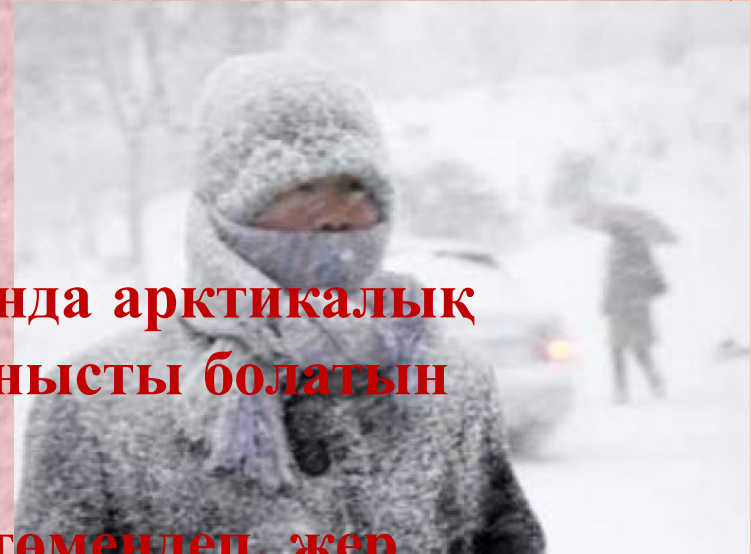

ШАҢДЫ ДАУЫЛ

- ? Олар желдің жылдамдығы мен топырақ жамылғысының сипатына тығыз байланысты.
- ? Ауа құрғақ кезде, борпылдақ топырақты алапта соғатын қатты жел.
- ? Орташа есеппен жылыны ҚР аумағында 20-38 күн соғады
- ? Оңтүстікте – 55-60 күн
- ? Таулы аймақта, тастақты, сазды аудандарда байқалмайды.

ҮСІК

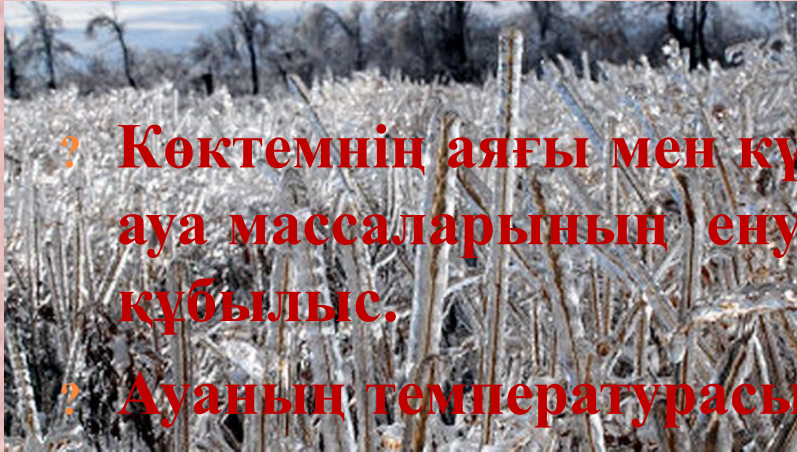
? Көктемнің аяғы мен күздің басында арктикалық ауа массаларының енуіне байланысты болатын құбылыс.

? Ауаның температурасы 0°C -тан төмендеп, жер тоңазып қалады.

? Егінге, жеміс ағаштарына көп зиян келтіреді.

? Солтүстікте - әрбір 10 жылдың 5 жылында үсікке шалыну болады.

? Оңтүстікте - әрбір 10 жылдың 4 жылында үсікке шалыну болады.

КӨКТАЙҒАҚ

- ? Көбіне аязды ауа райынан кейін сіркіреме жауын жауғанда қалыптасады.
- ? Көктемде және күзде ауа райы салқындап, жер беті 0°C-қа дейін суынып, мөлдір және көгілдір жұп-жұқа (5мм) мұзбен жабылады.
- ? Көктайғақ республиканың оңтүстік және орталық аудандарында жиі байқалады.

